

TOROS A CERVERA!

No fa gaires dies, a Manresa, van estrenar una *plaza*. És la segona o tercera vegada que els nyèbits més o menys entonats d'aquella ciutat tenen ocasió de demostrar que són capaços de pertorbar el recobriment del Bages tot oposant-hi una flamenquització dels costums. Recordem, de molt jovenets, l'aspecte de la vetusta ciutat fabril una tarda de *corrida*: Alguns nois de casa bona, inútils per a cap causa noble, cobrien la testa amb un cordovès i feien pràctiques d'ínèpcia pel passeig de Pere III tot intentant de cavalcar un cavall estantís al qual no revifaven ni els pirops que els genets llançaven a quatre damisel·les prou frívoles per a creure que una pinta de dos pams i una mantellina encrestada les elevava de rang, ni els manats de garrofes que, lligats amb cinta oficial, els mostraven des de la terrassa de «la Gàbia» els futurs socis del PUP.

Suposem que, tot i que —per amagar llur indiferència ciutadana— els tauròmacs manresans han redactat, segons diuen, els programes de les *corridas* en català, el «flamenquisme» manresà d'avui és tan atrotinat com els atuells d'alguns vetaires.

Teníem, dies passats, el propòsit de remarcar la «coincidència» de l'aprovació de l'Estatut amb aquesta represa dels «toros» en una ciutat on tan poc escauen com Manresa. Ens van dir, però, que el negoci aniria prou malament per a l'empresari —amb l'acomentament de molts que ho celebraran— i que, al capdavant, haurien de plegar toros, toreros i els capsigranys que els aproven.

Acaben, però, de donar-nos una nova que fa lleu el nostre comentari: a Cervera, la històrica ciutat segarrenca, anuncien també unes *corridas* de toros per a aquests dies. A Cervera els «toros» no són, que jo sàpiga, cap costum establert anys fa com a Cardona, Vic, Ripoll, Olot o Figueres. A Cervera els «toros» hi són d'importació recentíssima, i el propòsit de celebrar-hi *corrida* coincideix amb l'aprovació de l'Estatut. A Cervera hi ha ciutadans de coratjosa història, vells republicans pimargallistes antany, salmeronistes en 1906 i catalanistes avui que se'ns han acostat per mostrar llur disconformitat amb el propòsit d'alguns incauts, acabdillats per algun patxec i algun botifler rancorós, de renovar precisament ara un intent fracassat: acostumar la gent de la Segarra, austera i arreluda, al flamenquisme tauròmac. En protesten com a federals i ens ensenyen uns texts de Pi i Margall nobles i actuals. A Cervera hi ha també una joventut renovada i renovadora, que creu que la celebració en aquella ciutat d'una *corrida de toros* és una ofensa a la moral del país que tant s'ha esforçat per reivindicar la seva fidelitat a la causa posada en entredit històric. Un grup

de joves cerverins diuen en visitar-nos: «A l'estigma de la Universitat en aquests moments decisius hi ha qui hi vol afegir el de les *corridas*. No passaran...»

No passaran! No; a Cervera no s'ha de córrer el bou perquè precisament ha arribat l'hora de restaurar l'autèntic i d'adaptar-se a l'ideal que en el cor i en la voluntat s'han forjat els patriotes de tots temps. Una manera de restablir és evitar, per a la formació de les noves generacions, tota defallença.

No s'han de celebrar «toros» a Cervera ni a Manresa. La gent de Figueres, d'Olot, de Vic, de Ripoll i de Cardona, hauran d'avesar-se a pensar en anys venidors que per la festa major no hi haurà *corrida*. A Barcelona, els veïns de la plaça d'Espanya i de la «Monumental» veuran bastir, a l'indret on hi ha avui les *plazas* que recorden els segles de pobresa material i espiritual del país, escoles i gimnasos.

J. V. Foix

[24-IX-1932]